

Wprowadzenie	9
I. Problemowo-historyczne fazy filozofii języka	13
1. Kontrowersja <i>physis – thesis</i> : zgodna z naturą poprawność czy też konwencjonalność?	13
2. Język – myślenie – rzeczywistość: <i>vox – intellectus – res</i>	18
2.1 Zagadnienia i pojęcia filozoficzno-językowe w filozofii średniowiecznej	18
2.2 Wkład WILHELMA OCKHAMA w rozwój filozofii języka	24
2.2.1 Przejście od metafizyki do teorii poznania i filozofii języka	24
2.2.2 Założenia filozoficzno-językowe Dygresja na temat nauki o supozycji	28 33
2.2.3 OCKHAMA rozwiązanie problemu uniwersaliów	35
3. Empiryczne ugruntowanie języka jako środka poznania: JOHN LOCKE	40
4. Szkic sztucznego języka według GOTTFRIEDA W. LEIBNIZA	43
4.1 Nauka o pojęciu	47
4.2 Projekt idealnego sztucznego języka	50
5. Funkcje języka według JOHNA STUARTA MILLA: denotacja i konotacja	58
6. Język jako ludzka aktywność	61
6.1 Język i rozum jako aktywność: JOHANN G. HERDER	62
6.2 Język jako organ formujący myślenie: WILHELM VON HUMBOLT i ERNST CASSIRER	64
II. Analityczna filozofia języka. Podejścia i sposób stawiania problemu	68
1. Forma analizy: GEORGE EDWARD MOORE	71
2. Obiektywność myśli i ich stosowne językowe przedstawienie – koncepcja idealnego języka GOTTLoba FREGEGO	75
2.1 Przesłanki wyjaśniania naukowego – rozważania teoretyczno-poznawcze	78
2.1.1 Co to jest sąd? – objaśnienie założeń 'idealnego języka'	81
2.1.2 Co jest nośnikiem Prawdy?	82
2.1.3 Jakimi środkami językowymi jest wyrażona myśl i czym są jej logiczne części składowe?	86
2.2 Stosunek myśli do Prawdy	90

2.2.1 Znaczenie	91
2.2.2 Sens i znaczenie	94
2.3 Myśl w swoim odniesieniu do Prawdy	97
3. Teoria deskrypcji określonej: BERTRAND RUSSELL	101
3.1 Nauka o antynomiach i teoria typów	102
3.2 Założenia teoriopoznawcze	104
3.3 Atomizm logiczny i analiza logiczna języka	109
4. Odwzorowująca funkcja języka: <i>Traktat</i> WITTGENSTEINA	116
4.1 Założenia ontologiczne: świat, stan rzeczy, fakt	119
4.1.1 Przedmiot i stan rzeczy	121
4.1.2 Stan rzeczy i fakt	125
4.2 Przestrzeń logiczna	125
4.3 Atomizm logiczny	126
4.4 Treść teoriopoznawcza: odwzorowanie – myśl i znak zdaniowy	129
4.5 Myśl i zdanie sensowne	134
4.6 Sens zdania a problem prawdy	137
4.7 Granice języka	138
5. CARNAPA precyzacja języka potocznego i tworzenie języka naukowego	141
5.1 Szkic systemu konstytuowania	144
5.2 Analiza logiczno-syntaktyczna	149
5.3 Semantyka logiczna	156
5.3.1 Definicja pojęć logicznych	158
5.3.2 Ekstensjonalność i intensjonalność	161
5.4 Pojęcie rzeczywistości: pytania zewnętrzne i wewnętrzne	164
6. Behawiorystycznie uzasadniona teoria znaczenia: WILLARD VAN ORMAN QUINE	166
6.1 Język i zachowanie – niezdeteminowanie tłumaczenia	167
6.2 Teoria znaczenia	172
6.3 Oznaczenia i kwantyfikatorowo-logiczne przedstawienie	177
6.4 Ontologia	178
7. Filozofia języka idealnego a zadania filozofii. Perspektywa krytyczna	180
III. Pragmatyczne ufundowanie znaczenia	185
1. Użycie języka i znaczenie: <i>Dociekania filozoficzne</i> WITTGENSTEINA	185
1.1 Krytyka założeń ontologicznych i ideału dokładności języka	187
1.2 Nauka o znaczeniu	189
1.3 Użycie słowa i gra językowa	191
1.4 Postępowanie według reguły i argument języka prywatnego	193
1.5 Analiza rozumienia	194

2. Filozofia języka potocznego	197
2.1 Analiza pojęciowa – <i>conceptual analysis</i>	199
2.1.1 Analiza wyrażeni wprowadzających w błąd	199
2.1.2 Pomyłka kategoryjalna	201
2.2 Identyfikujące odnośzenie się: PETER STRAWSON	208
3. Język jako czynność	211
3.1 GRICE'a teoria implikatur	214
3.2 Teoria czynności mowy AUSTINA i SEARLE'a	218
IV. Problemy i punkty sporne	222
1. Teoria prawdy	222
1.1 Teoria adekwatności	224
1.2 Prawda jako zgodność	226
1.3 TARSKIEGO semantyczna teoria prawdy	228
1.4 Teoria redundancji	231
1.5 Performatywna teoria prawdy	232
2. Problemy teorii oznaczania	232
2.1 Nazwy własne i oznaczenia	232
2.2 KRIPKEGO przyczynowa teoria nazw własnych: <i>rigid designators</i>	241
2.3 Zarzuty PUTNAMA	244
2.4 Używanie znaku językowego: STRAWSONA krytyka RUSSELLA	246
2.5 Oznaczanie jako czynność mowy	250
2.6 Zakres oznaczania – potencjał oznaczania	251
3. Teoria znaczenia	252
3.1 Semantyka warunków prawdziwości	252
3.2 QUINE'a krytyka intensji i sądu	255
3.3 DAVIDSONA teoria znaczenia	257
3.4 DUMMETTA 'pełnokrwista teoria znaczenia'	261
3.5 Pragmatyczne komponenty znaczenia	264
V. Perspektywa	267
Bibliografia	269
Wybrana literatura w języku polskim	292
Słownik wybranych terminów analitycznej filozofii języka	296
Indeks nazwisk	321